Samenvatting van Tekst 19: Het Christendom (III)

Tekst 19 biedt een diepgaande logische en theologische synthese van het christelijke geloof aan de hand van de Bijbelse grondstructuren. Waar de moderne wetenschap de Bijbel voornamelijk historisch onderzoekt, richt deze tekst zich op de inherente logische samenhang van de Bijbelse openbaring.

Aan de hand van kernbegrippen zoals het dynamistische koppel 'vlees en geest', de wereldelementen, de gelaagdheid van de hel en de aard van het verrijzenislichaam, wordt het wezen van het christendom uitgewerkt.

1. Het Bijbels dynamisme: Vlees versus Geest

Het centrale denkkader van de Bijbel is het dynamisme, de opvatting dat religie in essentie draait om geestelijke energie of levenskracht (dunamis of virtus).

Vanaf Genesis 6:3 onderscheidt de Schrift twee fundamentele niveaus van levenskracht:

- *Geest*: de onuitputtelijke, heilige levensenergie die wezenseigen is aan God (Jahwe, de Heilige Drie-eenheid).
- *Vlees*: een lager of door zonde en immoreel gedrag ondermijnd niveau van levenskracht.

Het niveau van de beschikbare levenskracht is beslissend voor het lot van de mens. In de dagen van Noach leidde de ontuchtige gemeenschap tussen gevallen engelen ('godszonen') en mensendochters tot het ontstaan van de nefilim of geweldenaars. Omdat de mensheid verviel tot het vlees, trok God Zijn geest terug, waardoor de mens onbeschermd overgeleverd werd aan de vernietigende krachten van de zondvloed. Een soortgelijke dynamiek deed zich voor in de dagen van Lot, waar de brutale sodomie te Sodom leidde tot energetisch verlies en ondergang door brandende zwavel.

In de striktere Bijbelse zin manifesteert 'vlees' zich overal waar de mens zich overgeeft aan gewetenloze erotiek en valse godsdienst. Zo is prostitutie volgens Spreuken 7 een directe weg naar de sheol (onderwereld), doordat het erfgoed van Gods geest wordt uitgestoten en de mens vervalt tot een hellefiguur. Ook de bezetenheid van Sara door de demon Asmodeüs (Tobit) en de gewetenloze cultische ontucht te Sittim (Numeri 25) illustreren hoe het vlees de mens berooft van goddelijke levenskracht.

2. Subtiele geest, reinheid en het verrijzenislichaam

Gods geest is alomtegenwoordig in de schepping, maar manifesteert zich eveneens als een fijnstoffelijke of subtiele energie. Deze heilige energie is overdraagbaar via fysiek contact en vereist een gepaste staat van reinheid. In het Oude Testament moesten priesters hun gewijde linnen kleren afleggen

voordat zij zich onder het volk begaven, om te voorkomen dat de profane mens door de overdracht van subtiele energie geschaad zou worden. Zo bewaarde de wet ook de grens tussen het heilige en het profane, en het reine en het onreine.

Het Bijbelse dynamisme kent daarnaast twee soorten subtiele lichamen:

- *Het psychische zielelichaam*: het ijlstoffelijke lichaam van de onsterfelijke ziel dat de dood overleeft, zoals de schim van de profeet Samuël die opstijgt uit de sheol.

- *Het spirituele geesteslichaam*: het verheerlijkte lichaam van de verrijzenis.

Jezus Christus openbaarde dit spirituele geesteslichaam bij Zijn verrijzenis. Zowel bij Zijn maagdelijke geboorte als na Zijn opstanding kon Jezus door gesloten deuren en muren dringen, om Zijn lichaam vervolgens naar believen te materialiseren als tastbare werkelijkheid. Paulus benadrukt in 1 Korintiërs 15 dat de eerste Adam geschapen werd als een levende ziel (psychisch), maar de tweede Adam (Christus) een levendmakende Geest is (spiritueel).

3. Het Bijbels moralisme, de Decaloog en de Wereldelementen

Een onmisbaar bestanddeel van het Bijbelse dynamisme is het moralisme: gewetensvol leven volgens de Tien Geboden (de Decaloog) vormt de absolute voorwaarde voor het behoud van Gods Geest. De Decaloog regelt de verering van God en de fundamentele menselijke waarden zoals eerbied voor het leven, de seksualiteit, het bezit en de waarheid. Wie zaait in het vlees (ontucht, magie, haat, valse leraars en leugens) zal verderf oogsten, maar wie zaait in de Geest oogst eeuwig leven.

Op kosmisch en maatschappelijk vlak bevindt de mens zich tegenover God en Zijn hofraad. Terwijl het Bijbelse monotheïsme belijdt dat er slechts één Schepper-God is, bestaan er talrijke geschapen engelen, goden en machthebbers. Deze wezens worden aangeduid als de wereldelementen (elementa mundi: tronen, heerschappijen, machten, krachten) die de profane wereldstructuren beheersen. Satan geldt daarbij als de god en vorst van deze wereld die het menselijke denken verblindt. Door Zijn kruisdood, nederdaling ter helle en verrijzenis heeft Christus deze heerschappijen ontwapend en de machthebbers aan Zich onderworpen.

4. Macht en onmacht van de hel, hoogmoed en de zielenoproepster

De hel (sheol of hades) kent een duidelijke gelaagdheid:

- *De bovenste laag:* bezit fysieke en juridische macht op aarde, die zich manifesteert in goddeloze maatschappelijke structuren en vervolging.

- *De onderste laag* (Abaddon): kenmerkt zich door totale uitputting, duisternis en een volstrekt gebrek aan goddelijke levenskracht.

Aardse zelfoverschatting en godloze rijkdom steunen op het vlees en leiden onvermijdelijk tot de val naar de onderwereld. Dit wordt geïllustreerd door het historisch oordeel over hoogmoedige vorsten zoals Nebukadnessar, die door waanzin tot een dierlijk niveau verviel, en Belsassar, die tijdens zijn feestmaal het heilige tempelvaatwerk ontheiligde.

Dat de doden in de sheol als schimmen voortbestaan, blijkt uit 1 Samuël 28. Wanneer koning Saül in uiterste nood de zielenoproepster van En-Dor raadpleegt, weet deze mantisch begaafde vrouw met haar grote spirituele levenskracht (elohim) de schim van de overleden profeet Samuël uit de onderwereld te laten opstijgen, die Saüls aanstaande ondergang verkondigt.

5. Het geheim en de eschatologische onthulling

In het Bijbelse denkkader staat elk leed of ongeluk in verband met het terugtrekken van Gods Geest door de aanwezigheid van zonde of fouten. Een door God gezonden profeet of profeet-rechter legt reeds door zijn aanwezigheid verborgen geheimen bloot en versnelt Gods oordeel. In het Boek Daniël openbaart de Verheven God de diepste mysteriën die voor heidense magiërs verborgen blijven.

Uiteindelijk leidt de heilsgeschiedenis naar het eschatologische eindoordeel. Zoals Paulus in 1 Korintiërs 4 leert, zal de terugkerende Christus de geheimen van de duisternis belichten en de diepste bedoelingen van alle harten openbaren. Daarbij zal Jezus de rechtvaardigheid schenken aan de 'kleinen' en gewetensvollen, en de goddelijke levenskracht definitief zegevieren